

VALTUUSTOALOITE 22.2.2021, JURVANEN: IKÄIHMISTEN DIGITAITO-KOULUTUS

44/0.02.020/2021

Hyvinvointilautakunta 01.06.2022 § 72

Oulujoki-Opiston rehtori Minna Kärkkäinen (puhelin 044 4970 010).

Oulujoki-Opisto on järjestänyt Muhoksella ja Utajärvellä kuntalaisille maksuttomia digitaalisia taitoja vahvistavia alkeis- ja jatkokursseja vuosina 2019-2020 Opetushallituksen hankerahoituksella. Koronan vuoksi hanke sai jatkoaikaa ja myös keväälle 2021 suunniteltiin kursseja, mutta koronatilanteen vuoksi ne eivät toteutuneet. Kurssit ovat suunniteltu ja toteutettu lähiopetuksena. Digikurssit on suunnattu kaikille aikuisille, joiden digitaalisissa taidoissa on ollut puutteita ja ovat tarvinneet tukea tietokoneen ja älylaitteiden käytössä.

Kurssisuunnittelussa on otettu erilaiset "erityisryhmät" huomioon opetuksen järjestämisessä ja ryhmäkoot on pidetty tarkoituksella pienenä, jotta kaikki ovat saaneet myös kurssin aikana yksilöllistä opetusta. Koulutuksen suunnittelussa on tehty tarvittaessa erityisjärjestelyjä, jotta kaikki halukkaat ovat voineet osallistua tasavertaisesti koulutuksiin. Näillä toimenpiteillä on edistetty yhdenvertaisuutta, koulutuksellista tasa-arvoa ja osallisuutta. Kuntalaisille suunniteltiin hankkeen tiimoilta ja tarjottiin yhteensä 25 eri kurssia, joista vain 9 toteutui. Osa kursseista peruttiin vähäisen osallistujamäärän vuoksi ja myös koronan takia (kun lähiopetus ei ollut mahdollista). Yhdeksällä kurssilla oli yhteensä 80 kuntalaista (n. 9 hlöä/kurssi). Kurkseista on tiedotettu paikallislehdissä, järjestöjen kautta, sosiaalisessa mediassa ja opiston / kunnan www-sivuilla.

Tavoitteena on ollut auttaa ja tukea kurssilaisia ottamaan askel eteenpäin digitaalisten välineiden käytössä, jotta tekniikkaa voitaisiin hyödyntää niin työssä kuin vapaa-ajalla nykyistä paremmin. Tavoitteena on ollut ennalta ehkäistä digisyrjäytymistä ja kannustaa käyttämään digitaalisia palveluita ja välineitä. Oulujoki-Opiston lukuvuoden 2022-2023 kurssitarjontaan on tulossa noin 20 digikurssia sekä Utajärvelle että Muhokselle. Kurssit järjestetään mikäli niihin tulee tarpeeksi ilmoittautuneita. Kurssien osallistujamäärä on tarkoitus pitää edelleen pienenä 8-14 hlöä. Kurssit ovat jatkossa maksullisia, koska OPH:n digihanke on päättynyt. Opiston kurssimaksut ovat kuitenkin alhaiset, jotta kaikilla on jatkossakin mahdollista osallistua kursseille. Lisäksi opistossa on käytössä Opintoseteli, jolla esim. eläkeläiset ja 63v. täyttäneet saavat alennusta kurssimaksusta (-15 € / kurssi). Opisto on järjestänyt lisäksi tilauskoulutuksia esim. syksyllä 2019 Muhoksen Eläkeliitolle ja jatkossakin tilauskoulutuksien järjestäminen on mahdollista.

kirjastopalvelujohtaja Anna-Elina Häkkinä (puhelin 044 4970 410):

Meillä on kirjastossa asiakaskäytössä 5 pöytäkonetta sekä 5 kannettavaa tietoko-

netta. Ne ovat aika vähäisellä käytöllä. Koneita on ollut enemmänkin, mutta niitä on vähennetty, kun tarvetta ei ole ollut.

Olemme järjestäneet kirjaston omiin verkkopalveluihin ja e-kirjastoon liittyviä digiopastuksia, mutta niihin ei ole tullut osallistujia. Seniorsurf päivän järjestimme yhteistyössä Muhoksen kulttuuripalveluiden, Eläkeliiton, seurakunnan ja päiväkeskuksen kanssa vanhusten viikolla viime vuonna. Tätä tapahtumaa markkinoitiin laajasti mm. eläkeliiton 50 -vuotisjuhlissa. Tapahtumaan ei tullut yhtään osallistujaa, muutaman osallistujan saimme kirjaston asiakasvirrasta houkuttelemalla poimittua.

Kirjastosta on mahdollista saada henkilökohtaista digiopastusta varaamalla ajan asiakaspalvelusta. Tätä mahdollisuutta voisimme markkinoida enemmän.

Ikäihmisten digitaitoihin ja opastuksen tarpeeseen liittyvän kartoituksen/kyselyn voisimme mahdollisesti tehdä opiskelijatyönä kirjastossa ensi syksynä. Lisäksi olisi tarpeen kartoittaa miksi näihin tapahtumiin/opastuksiin ei saada osallistujia.

toimialajohtaja Juha Valta (puhelin 044 4970 400):

Eija Jurvanen jätti valtuustoaloitteen 22.2.2021 kunnanvaltuuston kokouksessa koskien ikäihmisten digitaaliskoulutusta (kartoitus ja ohjelman käynnistäminen). Aloitteessa esitellään myös eri tahoja otettavaksi yhteistyöhön asiassa. Haasteessa esitetään lisäksi, että vastaavalla aloitteella haastetaan Utajärven kuntaa. Kunnanhallitus on 22.3.2021 lähettänyt aloitteen hyvinvointipalveluille valmisteltavaksi sekä päättänyt, että aloite välitetään edelleen haasteena Utajärven kunnalle.

Muhoksen Oulujoki-Opiston rehtori Minna Kärkkäinen ja kirjastopalvelujohtaja Anna-Elina Häkkilä ovat antaneet vastaukset valtuustoaloitteeseen. Minna Kärkkäinen antoi vastauksena, että Oulujoki-Opisto on järjestänyt Muhoksella ja Utajärvellä kuntalaisille maksuttomia digitaalisia taitoja vahvistavia alkeis- ja jatkokursseja vuosina 2019-2020 Opetushallituksen hankerahoituksella. Korona esti niiden toteuttamisen keväällä 2021. Digikurssit on suunnattu kaikille aikuisille, joiden digitaalisissa taidoissa on ollut puutteita ja ovat tarvinneet tukea tietokoneen ja älylaitteiden käytössä. Oulujoki-Opiston lukuvuoden 2022-2023 kurssitarjontaan on tulossa noin 20 digikurssia sekä Utajärvelle että Muhokselle. Kurssien osallistujamäärä on tarkoitus pitää edelleen pienenä 8-14 hlöä. Kurssit ovat jatkossa maksullisia, koska OPH:n digihanke on päättynyt. Opistossa on käytössä Opintoseteli, jolla esim. eläkeläiset ja 63v. täyttäneet saavat alennusta kurssimaksusta. Opisto on järjestänyt lisäksi tilauskoulutuksia esim. syksyllä 2019 Muhoksen Eläkeliitolle ja jatkossakin tilauskoulutuksien järjestäminen on mahdollista.

Anna-Elina Häkkilä antoi vastauksena, että kirjasto on järjestänyt omiin verkkopalveluihin ja e-kirjastoon liittyviä digiopastuksia, mutta niihin ei ole tullut osallistujia. Seniorsurf päivän kirjasto järjesti yhteistyössä Muhoksen kulttuuripalve-

luiden, Eläkeliiton, seurakunnan ja päiväkeskuksen kanssa vanhusten viikolla viime vuonna. Tätä tapahtumaa markkinoitiin laajasti mm. eläkeliiton 50 -vuotisjuhliissa. Tapahtumaan ei tullut yhtään osallistujaa, muutaman osallistujan saimme kirjaston asiakasvirrasta houkuttelemalla poimittua. Kirjastosta on mahdollista saada henkilökohtaista digiopastusta varaamalla ajan asiakaspalvelusta. Tätä mahdollisuutta voisimme markkinoida enemmän. Ikäihmisten digitaitoihin ja opastuksen tarpeeseen liittyvän kartoituksen/kyselyn voisimme mahdollisesti tehdä opiskelijatyönä kirjastossa ensi syksynä. Lisäksi olisi tarpeen kartoittaa miksi näihin tapahtumiin/opastuksiin ei saada osallistujia.

Valtuustoaloite on esityslistan oheismateriaalina.

TOIMIALAJOHTAJAN ESITYS: Hyvinvointilautakunta hyväksyy Oulujo-ki-Opiston rehtorin ja kirjastopalvelujohtajan antamat vastaukset ja antaa ne vastauksena valtuustoaloitteeseen kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle.

PÄÄTÖS: Hyvinvointilautakunta hyväksyi toimialajohtajan esityksen yksimielisesti.
